

PROJECTPLAN

Herstelvoorzieningen Gooi en Vechtstreek

Opgesteld door:
Goof van Westing
goof@grenswerkadvies.nl
11 februari 2025

Inhoudsopgave

1	Inleiding	2
1.1	Aanleiding	2
1.2	Wat is er al in de regio?	2
1.3	Leeswijzer.....	3
2	Projectdefinitie	4
2.1	Doelstellingen en resultaten	4
2.2	Projectorganisatie	4
2.3	Randvoorwaardes	5
2.4	Afbakening	5
2.5	Herstelnetwerk en samenwerking.....	6
3	Herstelvoorziening	7
3.1	Wat is een herstelvoorziening?	7
3.2	Definitie.....	7
3.3	Inspiratiebronnen	7
3.4	Overwegingen	8
3.5	Herstelvoorziening Gooi en Vechtstreek: een beschrijving.....	8
3.6	Inhoudelijk concept.....	9
4	Projectaanpak.....	11
4.1	Overzicht	11
4.2	Locatie.....	11
4.3	Bemensing.....	12
4.4	Financiering.....	13
4.5	Governance en organisatie	14
5	Risico's	16
6	Verantwoording.....	17
6.1	Projectverantwoording	17
6.2	Verantwoording herstelvoorziening	17
7	Bijlage I: conceptbegroting.....	18
7.1	Totale kosten.....	18
7.2	Personeel	18
7.3	Organisatiekosten	19
7.4	Huisvestingskosten	19
7.5	Activiteitenkosten	19

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Zelfhulp en ervaringsdeskundigheid staan (ook internationaal) al jarenlang volop in de schijnwerpers. De meerwaarde en werkzame factoren ervan zijn steeds meer aangetoond op basis van praktijk én onderzoek. Ervaringsdeskundigen zijn naast de professionele hulpverlening niet meer weg te denken als waardevolle vorm van ondersteuning bij herstelprocessen van mensen, complementair aan en in samenhang met het reeds bestaande reguliere aanbod in zorg en welzijn.

Professionele zorg is namelijk lang niet altijd de beste oplossing voor een hulpvraag; niet elke vraag is een zorgvraag. Er moet ruimte zijn voor maatschappelijk en persoonlijk herstel, op eigen tempo en in verbinding met anderen. Op diverse locaties in Nederland ontstonden daarom de afgelopen jaren herstelwerkplaatsen. Deze werkplaatsen bieden, aanvullend op bestaande voorzieningen, herstelgerichte ondersteuning voor mensen met ontwrichtende levenservaringen. Dit zijn plekken voor en door de mensen die het betreft.

De gemene deler van deelnemers aan herstelvoorzieningen is dat zij zichzelf niet (meer) willen identificeren met het cliënt-zijn; ze willen de regie over hun eigen leven terugnemen. Deze plekken bieden daarom ruimte waarin deelnemers zichzelf kunnen ontplooien en betekenisvol deelnemen aan de maatschappij. De nadruk ligt op krachtgericht werken. Deelnemers ontdekken en benutten hun talenten, in plaats van te focussen op beperkingen of problemen. Dit perspectief stimuleert een gevoel van eigenwaarde en eigenaarschap. Mensen vinden een gemeenschap waar ze zichzelf kunnen zijn, zich geaccepteerd voelen, en tegelijkertijd werken aan hun persoonlijke doelen.

Helaas moeten we constateren dat veel inwoners momenteel nog nergens terecht kunnen voor zelfregie en herstel¹. We staan niet alleen in die constatering. Daarom is in het Integraal Zorg Akkoord (IZA) de afspraak gemaakt om in de komende vijf jaar een landelijk netwerk van laagdrempelige steunpunten op te zetten, waaronder zelfregie- en herstelcentra.

1.2 Wat is er al in de regio?

De regio kent al meerdere initiatieven rondom herstel. De regiogemeenten en lokale partners werken samen in het herstelnetwerk. Dit netwerk, bekrachtigd door een convenant, zet zich in om vanuit een gedeelde visie op herstel samen te werken met het doel om inwoners met psychische kwetsbaarheden te ondersteunen. Dit realiseert het netwerk, onder andere, door:

- Het organiseren van een regionaal herstelteam;
- Een gezamenlijk breed aanbod van trainingen en activiteiten;
- Een pool van ervaringsdeskundige trainers, vrijwilligers en ervaringsdeskundigen verbonden aan de deelnemende (zorg)partijen en inzetbaar voor het herstelnetwerk;

Dit betekent dat er door de hele regio herstelactiviteiten georganiseerd worden. Naast de activiteiten vanuit het herstelnetwerk hebben ook individuele gemeente en instellingen herstelactiviteiten. Bijvoorbeeld de resptijtvoorziening Retrovo, Over Leven in Hilversum, NA/AA bijeenkomsten, cursussen van uit Kwintes en Leger des Heils.

Het herstelnetwerk constateerde dat het wenselijk is dat het bestaande aanbod uitgebreid wordt, maar vooral dat deze activiteiten op vaste, specifiek voor dat doel ingerichte, locaties uitgevoerd

¹ Landelijk dekkend netwerk van laagdrempelige steunpunten: Handvatten voor de regio's in het kader van realisatie van de IZA-afpraak over laagdrempelige steunpunten

worden. Plekken voor en door mensen om wie het gaat, in een veilige omgeving met professionele, ervaringsdeskundige ondersteuning.

Met dit projectplan willen we in de Gooi en Vechtstreek aan de slag om herstelvoorzieningen te realiseren. Want dat is hard nodig.

1.3 Leeswijzer

Het eerste hoofdstuk beschrijft de aanleiding van dit project. In hoofdstuk 2 staan de doelen van het project en welke organisatie ervoor nodig is om die doelen te bereiken. Ook staan er de randvoorwaardes en de afbakening van het project in. In hoofdstuk 3 staat inhoudelijk beschreven wat het project wil bereiken. Het gaat dan over wat een herstelvoorziening is en het geeft een eerste beeld hoe de herstelvoorziening er in de praktijk uit ziet. In hoofdstuk 4 wordt het project opgedeeld in 4 deelprojecten, met de fasering en het resultaat per deelproject. Hoofdstuk 5 besteed kort aandacht aan de projectrisico's en in hoofdstuk 6 staat de manier van verantwoorden van de herstelvoorziening.

2 Projectdefinitie

2.1 Doelstellingen en resultaten

Ons doel is om een herstelgemeenschap te bouwen die een belangrijke rol speelt in het verbeteren van de geestelijke gezondheid in onze regio. Dit doen we door laagdrempelige, herstelgerichte voorzieningen te ontwikkelen. Dit leidt tot een verhoogd gevoel van ertoe doen en tot een vermindering van de prevalentie en ernst van psychische problematiek in de regio.

Ons ideaal is dat deelnemers autonoom aan hun herstel werken, zonder tussenkomst van instanties of hulpverleners. Dit kan gaan om het herstel van een eenmalige periode van ontwrichting of het stabiliseren van een leven dat door dergelijke periodes is gekenmerkt. We faciliteren dit via een herstelvoorziening waar activiteiten plaatsvinden die aansluiten bij de talenten en passies van de deelnemers, met ondersteuning van ervaringsdeskundigen. Er zijn geen vaste dagbestedingsactiviteiten; deelnemers krijgen de vrijheid om zelf het aanbod te ontwikkelen en te programmeren.

Concreet houdt dit in dat we drie herstelvoorzieningen realiseren in de regio Gooi en Vechtstreek, aansluitend bij de drie gebieden Huizen/BEL, Gooise Meren en Hilversum/Wijdmeren. We starten met het realiseren van één locatie om van daaruit verder te kijken wat nodig en passend is. Daarnaast onderzoeken we hoe de bestaande locaties van het herstelteam hierin een plaats krijgen.

Hierbij willen we de volgende resultaten bereiken:

- Eind 2025 is de eerste herstelvoorziening geopend;
- In 2027 bereiken we 500 (niet unieke) deelnemers per maand²;
- De locatie is 7 dagen per week geopend;
- Gemiddeld is de locatie 6 uur per dag geopend. Dit kan per dag verschillen;
- Er is altijd minstens één professionele (en dus betaalde) ervaringsdeskundige aanwezig;
- Openingstijden zijn zowel in de ochtend, middag als avond;
- Er zijn jaarlijks minstens 5 stagiaires van diverse opleidingen die stagelopen bij de herstelvoorziening;
- Er vindt minstens één herstelgerichte activiteit per dag plaats;
- Eind 2025 is er een adviesnotitie over hoe het vervolg met eventuele andere locaties vorm te geven. Dit advies kan ook zijn om de eerste ervaringen en resultaten nog af te wachten.

2.2 Projectorganisatie

Om de bovenstaande resultaten te behalen is Goof van Westing aangesteld als projectleider, tot 31-12-2025. Kwintes is hiervoor de opdrachtgever. Goof is verantwoordelijk voor het schrijven en uitvoeren van dit projectplan. Hij legt verantwoording af aan de werkgroep³ laagdrempelige steunpunten. Door middel van periodieke overleggen monitort de werkgroep de voortgang en kan, indien nodig, bijsturen.

² Dit aantal is gebaseerd op een educated guess van de projectleider. Op basis van ervaringen bij, onder andere, Recovery College Eindhoven en De Kazerne in Waalwijk is dit een haalbaar aantal deelnemers. De ervaring leert ook dat 10-20% hiervan unieke deelnemers zijn.

³ Deelnemers: Eline van Basten (Kwintes), Henke van der Heiden (Gooise Meren), Layla Kramer (Regio Gooi en Vechtstreek), Nikey Puper (Retrovo), Ahmet Turkmen (Gooise Meren), Marianne Loupatty (Kwintes), Kirsten Valk (Hilversum).

Het project bestaat in de eerste fase uit vier deelprojecten, zie ook hoofdstuk 4. Voor de ondersteuning, aansturing en uitvoering zijn voor de deelprojecten werkgroepleden toegewezen aan de deelprojecten. Hieronder staat de bemensing van deelprojecten, waarbij Goof steeds de kartrekker is.

1. Locatie: Nikey, Kirsten, Henke
2. Bemensing: Ahmet, Marianne
3. Financiering: Henke, Kirsten
4. Governance en organisatie: Eline, Layla

2.3 Randvoorwaardes

Om de projectresultaten te realiseren, moet aan de volgende randvoorwaarden zijn voldaan:

- De herstelvoorziening wordt autonoom gerund. Dit is essentieel, omdat er veel partners betrokken zijn die ieder eigen belangen hebben. Om de herstelgedachte- en cultuur goed neer te zetten is een hoge mate van autonomie noodzakelijk.
- Er komt tot en met 2027 tijdelijke financiering beschikbaar vanuit de regio (MO/BW) of vanuit individuele gemeentes. Deze financiering is noodzakelijk voor het opstarten van het project. Voor de tijdelijke financiering zijn de IZA-middelen voorliggend. De middelen voor het herstelteam gaan over naar de herstelvoorziening en geven daarmee al een deel van de financiële dekking.
- Voor de lange termijn is structurele financiering noodzakelijk, evenals de betrokkenheid van gemeentelijke beleidsmedewerkers binnen de regio. Dit zorgt ervoor dat het project op de lange termijn duurzaam kan worden voortgezet.
- De bestaande IZA-structuur blijft overeind. Dit betekent dat de inhoudelijke, organisatorische en financiële kaders die zijn vastgesteld behouden blijven, zodat er continuïteit is in de uitvoering en financiering van het project.
- Er komt huisvesting beschikbaar die door een lokale gemeente wordt geleverd.
 - Daarnaast moet de huisvesting de juiste bestemming hebben in het gemeentelijk bestemmingsplan. Als dit niet klopt, wordt de locatie pas later gerealiseerd.

2.4 Afbakening

Ervaringsdeskundigheid en herstel krijgt op steeds meer plekken aandacht. Om te voorkomen dat dit project focus verliest is het verstandig om af te bakenen wat het project niet is. Hieronder staan, niet uitputtend, onderwerpen waar dit project niet verantwoordelijk voor is.

- Hoewel er duidelijke inhoudelijke verbanden zijn tussen het herstelnetwerk en de herstelvoorziening, valt het niet binnen scope om het herstelnetwerk aan te sturen of verplicht onderdeel te laten zijn van de herstelvoorziening. De financiering van het regionale herstelteam gaat wel over naar de herstelvoorziening.
- In de regio zijn er veel initiatieven rondom ervaringsdeskundigheid, zoals vanuit het IZA of het toekomstscenario kind- en gezinsbescherming. Deelname aan deze initiatieven is geen onderdeel van de opdracht.
- Binnen de herstelvoorziening wordt geen structurele ambulante en/of individuele (ervaringsdeskundige) ondersteuning geboden. Het aanbod van de herstelvoorziening is groepsgericht.

- Het via een opleiding opleiden van ervaringsdeskundigen is geen onderdeel van de herstelvoorziening (het bieden van stageplekken voor studenten is dat wel).

2.5 *Herstelnetwerk en samenwerking*

De herstelvoorziening werkt zelfstandig, maar staat niet los van de wereld om zich heen. Er moet natuurlijk volop samenwerking zijn met andere partijen rondom belangrijke thema's, zoals herstel, opleiding en ketensamenwerking. Dat betekent niet dat de voorziening zich laat sturen door anderen, maar wel dat er actief wordt meegedacht en meegedaan waar dat logisch is. De eigen koers blijft vooropstaan, terwijl er tegelijk verbinding wordt gezocht met partners die hetzelfde doel voor ogen hebben.

Het herstelnetwerk speelt hier een belangrijke rol in. Binnen het herstelnetwerk is de herstelvoorziening een betrokken deelnemer met een duidelijke rol. Er wordt verantwoordelijkheid genomen en bijgedragen aan initiatieven die herstel ondersteunen. Maar dat betekent niet dat de voorziening álles trekt op regionaal niveau. Het is een kwestie van balans: wel invloed uitoefenen en meedoen, maar zonder de verwachting dat altijd het voortouw wordt genomen bij ieder thema.

3 Herstelvoorziening

3.1 Wat is een herstelvoorziening?

Herstelvoorzieningen spelen een cruciale rol in het maatschappelijk herstel van mensen die door mentale gezondheidsproblemen de verbinding met zichzelf, hun sociale rollen en omgeving verliezen. Herstelvoorzieningen bevinden zich bewust buiten de reguliere geestelijke gezondheidszorg en bieden een plek in de samenleving waar mensen kunnen werken aan zelfregie, herstel, en persoonlijke groei.

Herstelvoorzieningen kenmerken zich door hun open toegankelijkheid, met speciale aandacht voor mensen die herstellen van ontwrichtende gebeurtenissen. De ondersteuning richt zich op leren, herstel en ontwikkeling. Ervaringsdeskundigen zijn leidend in het proces, en collectieve ervaringskennis vormt een belangrijke pijler.

“Je kunt je persoonlijke ervaringskennis verbinden aan andere kennisbronnen. Zoals de ervaringskennis van anderen. Of kennis uit de wetenschap. Door het verbinden van deze verschillende kennisbronnen kunnen dingen gaan opvallen die hetzelfde zijn. Dit heet ook wel de rode draad. Deze rode draad heet collectieve ervaringskennis.” www.nji.nl

3.2 Definitie

Laagdrempelig steunpunt, recovery college, herstelvoorziening; er zijn meerdere benamingen voor de voorziening die we voor ogen hebben. Ze zijn in grote lijnen onderling uitwisselbaar, maar in dit projectplan kiezen we voor de term herstelvoorziening.

Daarmee proberen we aan te geven dat we ons minder richten op algemene inloop (de benaming laagdrempelig steunpunt geeft dat gevoel soms) en de nadruk leggen op het ondersteunen van individuen bij hun herstelproces. Daarbij is de Nederlandse term toegankelijker dan het Engelse recovery college.

3.3 Inspiratiebronnen

Bovenstaande beschrijving van een herstelvoorziening blijft redelijk abstract. Het is moeilijk voor te stellen hoe dat er in de praktijk uitziet. Gelukkig zijn we niet de eerste in Nederland, en kunnen we voor praktijkvoorbeelden putten uit veel initiatieven. Voor degene die op zoek is naar inspiratie of wat meer concreet gevoel wil krijgen, kijk bijvoorbeeld eens bij:

- Neiskoen www.neiskoen.nl
- Recovery College Eindhoven www.rc-e.nl
- De Kazerne Waalwijk www.dekazernewaalwijk.nl
- De Stadskamer www.stadskamer.com
- Enik Recovery College www.enikrecoverycollege.nl
- Zelfregie NL www.zelfregie.nl
- Nederlandse Vereniging voor Zelfregie en Herstel www.nvzh.nl
- Herstel Dichtbij www.mindplatform.nl
- De 10 kenmerken van laagdrempelige steunpunten, waar we ons met de herstelvoorziening ook aan committeren https://nvzh.nl/wordpress/wp-content/uploads/2024/06/NVZH-10_Kenmerken-def7.pdf

Door de oogharen bekeken legt elke voorziening net wat andere accenten. Ligt de nadruk meer op zijn of op ontwikkeling, op de inloop of op de activiteiten, op alle fases van herstel of is er een focus op individueel of maatschappelijk herstel?

3.4 Overwegingen

Uit mijn eerdere ervaringen met het opzetten van een herstelvoorziening (De Kazerne Waalwijk en Recovery College Eindhoven), laat de precieze vorm zich niet vooraf bepalen. Dat is namelijk afhankelijk van de mensen die je vindt, de locatie, de lokale gemeenschap en meer. De rol van de werkgroep en de projectleider hierin is reflecterend en ondersteunend werken voor de mensen die de voorziening gaan bouwen.

Anders gezegd: herstelgericht werken en ervaringsdeskundigheid kenmerkt zich door regie en eigenaarschap bij mensen zelf. Dat betekent dat de functie van de werkgroep is om de zelfregie van mensen zo goed mogelijk te faciliteren.

Daarom moeten we ons bewust zijn van de spanning tussen enerzijds de noodzaak om sommige zaken goed en slim te organiseren en anderzijds zoveel mogelijk (experimenteer) ruimte te geven aan de mensen die de voorziening in de praktijk gaan vormgeven.

Dat betekent ook dat het aanstellen van de inhoudelijk coördinator één van de meest bepalende momenten gaat zijn voor de voorziening. Dat is namelijk degene die de visie van de herstelvoorziening neer gaat zetten. Van fundamenteel belang is dat de werkgroep vertrouwen heeft in deze persoon. Er gaan namelijk veel mensen iets vinden van de herstelvoorziening, maar de inhoudelijk coördinator bepaalt uiteindelijk.

3.5 Herstelvoorziening Gooi en Vechtstreek: een beschrijving

Om wat meer beeld te geven bij een herstelvoorziening, hebben we hieronder geprobeerd te beschrijven hoe de herstelvoorziening eruitziet, inclusief een fictief voorbeeld van wat het voor een deelnemer oplevert. Dit is, onder andere, gebaseerd op wat we bij de inspiratiebronnen uit paragraaf 3.3 tegenkwamen. In paragraaf 3.6 werken we deze beschrijving uit tot een aantal uitgangspunten voor ons inhoudelijk concept.

Herstel is voor iedereen anders en gaat over persoonlijke ervaringen. Een veelgebruikte uitleg is dat herstel draait om jezelf weer vinden, je leven in eigen hand nemen, en focussen op wat je wél kunt. Het betekent ook dat je leert omgaan met je kwetsbaarheden en beperkingen en stap voor stap groeit naar een leven waarin je actief deelneemt aan de samenleving.

Bij de herstelvoorziening Gooi en Vechtstreek werken we vanuit het idee dat je door anderen te helpen, ook jezelf helpt. Dit is het 'helper-therapy-principe'. Bij ons kunnen deelnemers op hun eigen manier iets voor een ander betekenen, zoals luisteren, een activiteit organiseren of als vrijwilliger meehelpen de voorziening draaiende te houden. Dit principe werkt twee kanten op: zowel degene die helpt als degene die geholpen wordt, heeft er voordeel van. Zo dragen we samen bij aan herstel en groei.

Door verhalen te delen en stap voor stap nieuwe inzichten op te doen, gecombineerd met het vertrouwen en de waardering van anderen, ontstaat er ruimte voor herstel en persoonlijke groei. Deelnemers beseffen dat ze zelf de regie hebben over hun keuzes en vragen zich af: "Hoe wil ik verder

met mijn leven?" De open sfeer, zonder opgelegde verplichtingen, moedigt hen aan te onderzoeken wat ze echt willen en te kiezen voor activiteiten die bij hen passen.

Er komen mensen samen van allerlei leeftijden, achtergronden, geloofsovertuigingen en genderidentiteiten. Het is een plek waar iedereen zich welkom en gehoord voelt. De deelnemers variëren van jongvolwassenen tot mensen boven de 80, wat zorgt voor een rijke mix van ervaringen en perspectieven.

Iedereen is welkom om mee te doen aan activiteiten. Er is geen indicatie nodig en het draait niet om diagnoses, maar om herstel en persoonlijke groei. Er is een open en inclusieve gemeenschap, met extra aandacht voor mensen met psychische kwetsbaarheden. Het wordt gerund door ervaringsdeskundigen: mensen die zelf ervaring hebben met herstel en speciaal hiervoor zijn opgeleid. Zij ondersteunen deelnemers professioneel op basis van hun eigen inzichten. De ervaringsdeskundigen krijgen ondersteuning van vrijwilligers en stagiaires die ook hun eigen ervaringen inzetten.

"Na een dag bij de herstelvoorziening voel ik me rustiger en meer in balans. Ik heb geleerd mijn grenzen beter aan te geven, waardoor ik minder snel overprikkeld raak. Het contact met vrienden is verbeterd, omdat ik opener durf te zijn over wat ik nodig heb. Ik heb meer vertrouwen in mezelf en durf nieuwe dingen uit te proberen. Voorheen bleef ik vaak hangen in wat niet goed ging, maar nu zie ik mogelijkheden om dingen anders aan te pakken. Door de inzichten en steun die ik hier krijg, kan ik stap voor stap werken aan een leven waarin ik me af en toe gelukkig voel."

3.6 Inhoudelijk concept

Een herstelvoorziening kent niet één vorm. Er is een veelheid aan vormen die, vanaf de buitenkant bekeken, veel op elkaar lijken. De randvoorwaardes en resultaten geven al wat richting. In deze korte uitwerking van het inhoudelijk concept geven we verder vorm aan wat een herstelvoorziening in de ogen van de werkgroep is. Dit is gebaseerd op onze eigen kennis, ervaring en ambities. Dit inhoudelijk concept moet uiteindelijk in de dagelijkse praktijk verder aangevuld en geconcretiseerd worden. Voor nu geeft het houvast en richting.

- De herstelvoorziening is toegankelijk voor iedereen, zonder onderscheid te maken tussen specifieke doelgroepen. Dit betekent dat er geen labels worden geplakt of afbakeningen worden gemaakt.
- We werken op basis van zelfregie. Iedereen komt omdat ze dat zelf willen en in staat zijn om hun eigen weg te bepalen.
- Het programma wordt ontwikkeld en uitgevoerd door de mensen zelf. Dit bevordert eigenaarschap en zorgt ervoor dat het aanbod aansluit bij wat deelnemers nodig hebben.
 - De activiteiten sluiten aan op de 4 fases van herstel⁴. Daarmee is er in het programma ruimte voor een grote verscheidenheid van deelnemers, passend bij de fase van herstel waar zij op dat moment behoefte aan hebben.
- Ervaringen delen staat centraal. Deelnemers hebben de ruimte om ervaringen te delen en van elkaar te leren. Hieruit volgt:
 - Herstel vindt plaats in groepsverband
 - Eén op één contact wordt niet of minimaal geboden
 - Elke activiteit is herstelgericht. Dit hoeft niet expliciet te zijn.

⁴ 1. Overweldigd worden door de aandoening · 2. Worstelen met de aandoening · 3. Leven met de aandoening · 4. Leven voorbij de aandoening

- De ondersteuning is volledig indicatievrij, wat inhoudt dat er geen verwijzing of toestemming nodig is om deel te nemen. Iedereen is welkom, ongeacht achtergrond of situatie.
- Anonimiteit is het uitgangspunt. We leggen geen persoonsgegevens vast. Alleen het aantal deelnemers houden we bij. Iedereen heeft de vrijheid om te komen en gaan wanneer ze willen, zonder vast stramien.
- Alle activiteiten, koffie en thee zijn gratis. Bij gezamenlijke maaltijden vragen we een vrijwillige bijdrage – deze is dus niet verplicht (maar wel verwacht). Zo zorgen we ervoor dat armoede niet leidt tot exclusie.
- De herstelvoorziening is het hele jaar door geopend, inclusief weekenden en vakanties, zodat er altijd een plek is om naartoe te gaan.
- We werken met professionele, betaalde ervaringsdeskundigheid. Onze professionele krachten hebben een afgeronde opleiding ervaringsdeskundigheid.

4 Projectaanpak

4.1 Overzicht

In het voorgaande hoofdstuk staat beschreven wat de herstelvoorziening is en hoe deze er op hoofdlijnen uit komt te zien. In dit hoofdstuk staat beschreven welke onderdelen hiervoor uitgewerkt moeten worden en wat de globale planning is die hierbij hoort.

Hiervoor is het project in vier onderdelen verdeeld, die in de komende paragrafen verder staan uitgewerkt:

- Locatie
- Bemensing
- Financiering
- Governance en organisatie

Uitgezet in de tijd en de belangrijkste thema's die spelen geeft dat onderstaand overzicht. Hierbij is de tijdelijke financiering randvoorwaardelijk voor alle overige onderdelen. Zonder financiering kunnen er geen stappen genomen worden waar geld voor nodig is.

Onderwerp	Q1 2025	Q2 2025	Q3 en 4 2025
Locatie	Mogelijkheden identificeren	Keuze maken en contractueel vastleggen	Inrichten
Bemensing	Profiel opstellen	Inhoudelijk coördinator aannemen	Team aanstellen
Financiering	Tijdelijke financiering		Structurele financiering
Governance en organisatie	Vorm bepalen (stichting?)	Vorm opzetten, om financiering te kunnen ontvangen	Organisatie en beleid inrichten

4.2 Locatie

4.2.1 Beschrijving

De herstelvoorziening heeft een eigen locatie nodig om te kunnen bestaan. Daarbij gaat het niet alleen om het hebben van een plek, maar juist over de faciliteiten die beschikbaar zijn. In onderstaand overzicht staan de basisvoorwaarden waar de locatie aan moet voldoen. Verdere uitwerking vindt in de loop van 2025 plaats.

- De locatie is eenvoudig te bereiken met het openbaar vervoer, fiets of te voet.
- Het gebouw bevindt zich niet 'buiten' de samenleving, maar in bewoond gebied.
- Het gebouw biedt een veilige omgeving, zowel fysiek als sociaal. Het is dus geen onderdeel van een groter multifunctioneel gebouw, waarbij ruimtes gedeeld worden.
- Het gebouw is volledig rolstoeltoegankelijk.
- Gegeven de aard van de herstelvoorziening zijn minimaal de volgende ruimtes aanwezig:
 - Ontmoetingsruimte
 - Activiteitenruimte
 - Trainingsruimte
 - Keuken

4.2.2 Fasering en resultaat

Stap	Periode	Belangrijkste activiteiten
Vaststellen eisenpakket	Q1 2025 – begin Q2 2025	- Onderzoek wat andere herstelvoorzieningen hebben - Eisen- en wensenpakket maken - Dit toetsen bij de projectgroep en bij betrokken ervaringsdeskundigen
Inventariseren maatschappelijk vastgoed	Q1 2025 - Begin Q2 2025	- Bij alle gemeentes opvragen welk maatschappelijk vastgoed beschikbaar is of komt - Eerste inschatting voor geschiktheid - Toetsen of deze panden de juiste bestemming hebben - Overzicht van de (ingeschatte) kosten van huur én energie (energielabel) - Eventueel: onderzoek naar zakelijk vastgoed
Keuze⁵	Q2 2025	- Aan de werkgroep de mogelijke keuzes voorleggen. Eisen- en wensenpakket in combinatie met beschikbaar vastgoed. - Contract afsluiten
Inrichtingsplan	Q3 2025	- Plan voor inrichten (en opknappen) pand - Overzicht van alle benodigde middelen - Overzicht van benodigde menskracht - Benaderen van (commerciële) partners die mogelijk een tegemoetkoming willen doen - Financieel overzicht van de kosten
Inrichten	Q4 2025	- Onder toezicht van de inhoudelijk coördinator de voorziening daadwerkelijk inrichten

Resultaat: een volledig ingerichte locatie voor de herstelvoorziening eind 2025.

4.3 Bemensing

4.3.1 Beschrijving

De herstelvoorziening richt zich op het creëren van een veilige en uitnodigende plek waar deelnemers actief kunnen werken aan herstel. Het doel is om een programma aan te bieden dat wordt gedragen door de gemeenschap, met inbreng van deelnemers, vrijwilligers, stagiaires en ervaringsdeskundigen. Hiervoor is het noodzakelijk dat er een team staat dat dit kan bereiken.

Dit team wordt aangestuurd door de inhoudelijk coördinator. De inhoudelijk coördinator is de spil van de voorziening en zelf ook ervaringsdeskundig. Deze persoon zet de herstelvoorziening op, creëert een veilige en uitnodigende sfeer en legt een stevige basis. Idealiter heeft de coördinator al een lokaal netwerk van potentiële deelnemers.

De coördinator is verantwoordelijk voor aannemen en aansturen van het team van ervaringsdeskundigen. De ervaringsdeskundigen begeleiden de dagelijkse activiteiten en verzorgen de inloop. Naast de organisatorische taken coacht de coördinator het team, faciliteert intervisie en

⁵ De locatie heeft ook een politieke dimensie. In welke gemeente komt de voorziening? Wat betekent dit voor de financiering en de bereikbaarheid vanuit de regio? De politieke consequenties zijn de verantwoordelijkheid van de werkgroep.

zorgt voor het maandelijks programma van herstelactiviteiten. Tot slot onderhoudt de coördinator de externe contacten, die belangrijk zijn voor het succes en de bekendheid van de herstelvoorziening.

De eerste stap in de bemensing is dan ook het aannemen van de inhoudelijk coördinator. Daarna volgt de opbouw van de rest van het team.

4.3.2 Fasering en resultaat

Stap	Periode	Belangrijkste activiteiten
Werving inhoudelijk coördinator	Q1 en Q2 2025	➤ Profiel opstellen inhoudelijk coördinator ➤ Werven inhoudelijk coördinator
Medewerkers werven	Q3 en 4 2025	➤ Personeelsplan maken (benodigde bezetting) ➤ Profiel opstellen ervaringsdeskundigen ➤ Werven medewerkers
Team bouwen	Vanaf Q4 2025	➤ Werven vrijwilligers ➤ Eerste programmering ➤ Grondhouding (zie ook beleid) ➤ Scholingsplan (coaching, opleiden, supervisie)

Resultaat: een team onder leiding van een inhoudelijk coördinator dat zorg draagt voor de dagelijkse uitvoering van de herstelvoorziening; de cultuur, programmering, werving en begeleiding van medewerkers, vrijwilligers en stagiaires.

4.4 Financiering

4.4.1 Beschrijving

Op basis van ervaringen bij andere herstelvoorzieningen en de in dit projectplan genoemde uitgangspunten is voor één locatie €465.000,- per jaar nodig⁶. In de bijlage staat de uitwerking van de begroting.

Het realiseren van de financiering wordt in twee fasen uitgewerkt: eerst wordt incidentele financiering georganiseerd voor de opstart in 2025, 2026 en 2027 en vervolgens wordt een plan opgesteld voor structurele financiering vanaf 2028.

4.4.2 Fasering en resultaat

Stap	Periode	Belangrijkste activiteiten
Incidentele financiering	Q1 2025	➤ Inventariseren beschikbare IZA-middelen ➤ Aanvragen IZA-middelen ➤ Alternatieve financieringsstrategie ontwikkelen (in verband met uittreden VNG uit IZA)
Onderzoek	Q2 en Q3 2025	➤ Inventariseren structurele financieringsmogelijkheden in de regio ➤ Gesprekken met gemeenten en regio, verkenning (co)financiering

⁶ Prijspeil 2025. Bedrag is aan indexatie onderhevig.

		➤ Onderzoek naar alternatieve structurele financieringsbronnen
Financieringsplan	Q4 2025	➤ Opstellen financieringsplan structurele financiering, inclusief conceptbegroting per jaar ➤ Vastleggen afspraken over financiering en continuïteit herstelvoorziening met financier ➤ Eventueel: aanvragen financiering

Resultaat: het realiseren van incidentele financiering voor 2025-2027 en van structurele financiering vanaf 2028.

4.5 Governance en organisatie

4.5.1 Beschrijving

Het doel van dit deelproject is het ontwikkelen van een passende organisatievorm voor de herstelvoorziening en de organisatorische inrichting van de organisatie. Hierbij zijn diverse vormen mogelijk.

De belangrijkste afweging is of het een zelfstandige organisatie moet worden, of onderdeel is van een bestaande organisatie (lokale of landelijke zorgaanbieders of herstelorganisaties, gemeente). Het voordeel van een zelfstandige organisatie is dat deze zich volledig kan richten op de herstelvoorziening, zonder conflicterende belangen. Ook is de kans dan groter dat ervaringsdeskundigheid en herstel écht tot wasdom komt. Het grootste nadeel is dat er geen bestaande organisatorische infrastructuur is, die moet nog ontwikkeld worden.

Vooralsnog is de voorkeursrichting de oprichting van een zelfstandige stichting voor de herstelvoorziening, hoewel deze keuze nog niet definitief is. Het risico is als we niet nu al de benodigde voorbereidingen treffen, er uiteindelijk geen plek is waar de financiering kan landen. Daarom staat in de fasering een paralleltraject : het oprichten van een stichting en het onderzoeken van de juiste organisatievorm worden gelijktijdig uitgevoerd. Hiermee heeft de werkgroep nog ruimte om eventueel bij te sturen.

4.5.2 Fasering en resultaat

Stap	Periode	Belangrijkste activiteiten
Onderzoeken welke structuur past	Q1 2025	➤ 4 scenario's uitwerken: zelfstandige stichting, onderdeel van lokale partner, onderdeel van gemeente, onderdeel van bestaande herstelorganisatie ➤ Keuze maken in werkgroep
Oprichten stichting	Parallel. Q1 en Q2 2025	➤ KvK ➤ Notaris ➤ Bestuurder bepalen (eventueel eerst de projectleider, naderhand verder uitwerken) ➤ Bankrekening en boekhouding ➤ Subsidieaanvraag doen (of: inkooptraject)
Inrichten organisatie	Q2-4 2025	➤ Uitwerken loondienst of eerst ZZP/detachering constructies ➤ Als loondienst: werknemersadministratie

		➤ Verzekeringen ➤ Toezichthouders werven ➤ Accountant aanstellen ➤ Marcom. Beeldmerk en website ➤ Tactisch jaarplan ➤ Integriteitsbeleid (inclusief gedragsregels, vertrouwenspersoon en klachtenregeling) ➤ Begin met methodiekontwikkeling (manier van werken, grondhouding)
--	--	--

Resultaat: alle noodzakelijke organisatorische randvoorwaarden voor een herstelvoorziening zijn aanwezig en voldoen aan de vigerende wet- en regelgeving en de eisen van de financier.

5 Risico's

Risico	Mate van risico	Tegenmaatregelen
De financiering vanuit IZA blijkt onvoldoende of vertraagd.	Hoog	➤ Financieringsplan, onderzoeken of financiering via de regionale begroting Bescherming en Opvang of via lokale gemeentes mogelijk is.
Er is onvoldoende geschikt personeel beschikbaar om de voorziening op te zetten en te bemensen.	Middel	➤ Salarishuishouding op orde ➤ Via netwerk werven ➤ Aansprekende werking van herstelvoorziening
Er is geen geschikte locatie beschikbaar of deze voldoet niet aan de eisen.	Middel	➤ Duidelijk onderscheid maken tussen eisen en wensen ➤ Meerdere alternatieve locaties onderzoeken zodat er keuze is wat aan eisen potentieel afvalt ➤ Nauw contact met gemeentes
De lokale politiek staat niet achter de plannen, wat het proces vertraagt of tegenwerkt.	Laag	➤ Veel tijd investeren in gesprekken met lokale politiek en ambtenarij ➤ Gemeentes vertegenwoordigd in de werkgroep ➤ Onderdeel van beleidsplan bescherming en opvang
Moeizame regionale samenwerking, wat leidt tot vertraging of conflicten.	Laag	➤ IZA regiocoördinator en regionale portefeuillehouders nauw betrekken
Belangen van maatschappelijke organisaties botsen met de plannen voor de herstelvoorziening.	Laag	➤ Gescheiden organisaties ➤ Gescheiden financiering ➤ Contacten zowel op bestuurlijk als op uitvoerend niveau
Er is geen ervaren inhoudelijk coördinator beschikbaar, waardoor sturing ontbreekt.	Middel	➤ In eerste instantie via lokale netwerk ➤ Ook mogelijkheid (niet voorkeur) om buiten de regio te kijken ➤ Herstelvoorziening spreekt aan, gaat aanzuigende werking vanuit
De oprichting van de stichting en het verkrijgen van subsidie/inkoop loopt vertraging op.	Hoog	➤ Planning aanpassen ➤ Onderzoeken wat parallel ontwikkeld kan worden
Er is geen structurele financiering beschikbaar voor de lange termijn.	Hoog	➤ In werkgroep bespreken wat een acceptabel niveau van financiering is. Ook durven stoppen als het niet beschikbaar komt.
De projectleider wordt aangestuurd vanuit een zorgaanbieder die zelf ook een visie heeft op herstel.	Laag	➤ Benoemen in werkgroep ➤ Escalatie mogelijk naar werkgroep ➤ Is (op dit moment) niet aan de orde
Er is onvoldoende snelheid bij besluitvorming. Bijvoorbeeld bij plotseling beschikbaar komen van vastgoed of mensen	Middel	➤ Mandatering bespreken in werkgroep ➤ Discretionaire ruimte voor subwerkgroepen, projectleider (en later de inhoudelijk coördinator)
De fasering van het project is te optimistisch; veel zaken vragen meer tijd dan verwacht.	Hoog	➤ Zijn een aantal bottlenecks (financiering, vastgoed, bemensing) die maar deels stuurbaar zijn. ➤ Bespreken van de risico's in werkgroep ➤ Indien nodig project verlengen
Neiging van gemeenten om behoefte te hebben aan kwantitatieve data	Hoog	➤ De redenen blijven uitleggen ➤ In de werkgroep (blijven) bespreken ➤ Alternatief aanleveren (MBC)

6 Verantwoording

6.1 Projectverantwoording

Het project levert drie rapportages op:

- Eenmalige oplevering van het projectplan, begin 2025
- Een halfjaarrapportage, net voor de zomer 2025
- Een eindrapportage, inclusief evaluatie en advies voor vervolg eind 2025

6.2 Verantwoording herstelvoorziening

6.2.1 Waarom kwantitatieve verantwoording niet wenselijk is

In de herstelvoorziening wordt alleen bijgehouden hoeveel deelnemers er op een dag zijn. Het niet vastleggen van persoonsgegevens komt voort uit zwaarwegende, inhoudelijke overwegingen.

- Een herstelvoorziening draait om het herstellen van vertrouwen tussen individuen en/of instellingen. Dit proces vraagt om een veilige omgeving waarin deelnemers zich open kunnen uiten zonder angst voor repercussies of oordelen. Persoonsgegevens vastleggen ondermijnt voor veel mensen deze vertrouwensrelatie. De wetenschap dat informatie wordt opgeslagen schrikt (potentiële) deelnemers af.
- Herstelvoorzieningen zijn gericht op mensen die kwetsbaar zijn, zoals slachtoffers van misbruik. Het vastleggen van persoonsgegevens vergroot het risico dat gevoelige informatie wordt blootgesteld, gelekt of misbruikt. Dit kan extra trauma veroorzaken en de veiligheid van de betrokkenen in gevaar brengen. Deelnemers moeten erop kunnen vertrouwen dat hun deelname volledig anoniem blijft.
- Een herstelvoorziening moet uitnodigend zijn. Het idee van registratie kan het gevoel van vrijwilligheid en ongedwongenheid verminderen.
- Herstelprocessen zijn intrinsiek kwalitatief en subjectief. Het succes ervan hangt meer af van de ervaring van de betrokkenen dan van statistieken. Het meten van kwantitatieve uitkomsten kan de waarde van het proces niet goed weergeven.

6.2.2 Kwalitatieve verantwoording

Dit houdt in dat voor de herstelvoorziening een andere manier van verantwoording nodig is dan kwantitatief. Daarom richt de verantwoording zich op maatschappelijke impact. Er wordt een maatschappelijke businesscase opgesteld, zonder kwantitatieve metingen. Een maatschappelijke businesscase bevraagt betrokken stakeholders naar de waarde van de voorziening. De uitkomsten hiervan worden gekoppeld aan literatuur voor een overzicht van maatschappelijke en financiële waarde.

De herstelvoorziening levert dus de volgende verantwoording aan:

- Financiële jaarverslagen
- Inhoudelijke jaarverslagen
- Maatschappelijke businesscase (jaarlijks)

Deze vorm van verantwoording vraagt nauw contact tussen opdrachtgever en de herstelvoorziening. De opdrachtgever wordt uitgenodigd om zelf ook aanwezig te zijn op de locatie en een eigen beeld te krijgen. Hierdoor kan de opdrachtgever zelf de effecten inschatten en bijdragen aan een gezamenlijke analyse.

7 Bijlage I: conceptbegroting

Deze conceptbegroting is ontwikkeld op basis van ervaringen elders in het land en op basis van aannames en inschattingen. Daar waar relevant zijn de aannames en inschattingen benoemd. In de eerste jaren is het noodzakelijk om de begroting en realisatie te vergelijken om zo tot een steeds reëlere inschatting van de jaarlijkse kosten te komen.

7.1 Totale kosten

Onderdeel	Kosten per jaar
Personeelskosten	€335.000,-
Organisatiekosten	€45.000,-
Huisvestingskosten	€70.000,-
Activiteitenkosten	€15.000,-
Totaal per jaar	€465.000

7.2 Personeel

Onderdeel	Aantal uren/werklast	FTE	Kosten per jaar
Openingstijden	6 uur p.d., 7 dagen p.w., 52 weken = 2.184 uur	Bijna 2 FTE	€135.000,-
Aanvullende activiteiten	2 à 3 uur per dag = 900 uur per jaar	Bijna 1 FTE	€55.000,-
Opslag ORT	7,5% van €190.000,-	Afgerond	€15.000,-
Coördinatie	0,25 FTE organisatie 0,50 FTE inhoud	0,75 FTE	€115.000,-
Verzuimverzekering	5% van personeelskosten		€15.000,-
Totaal personeelskosten			€335.000,- per jaar

Toelichting:

- Prijspeil 2025.
- Uitgaande van een productiviteit van 1200-1300 uur per jaar, per FTE.
- Voor ervaringsdeskundigen is gerekend met schaal 45 GGZ: €4.000 per maand x 12 maanden x 1,16 (vakantiegeld en eindejaarsuitkering) x 1,35 (werkgeverslasten).
- Voor coördinatie is gerekend met schaal 65 GGZ: €6.250 per maand x 12 maanden x 1,16 (vakantiegeld en eindejaarsuitkering) x 1,35 (werkgeverslasten).
- Inhoudelijke coördinatie is inclusief programmering, intervisie, coaching, aansturing stagiaires etc.
- Er is ruim gerekend in de salarisschalen. In de praktijk zijn er vaak ook vrijwilligers met een vrijwilligersvergoeding en stagevergoedingen. Deze kan hieruit betaald worden.
- Voor de onregelmatigheidstoelage hanteren we een opslag van 7,5%.

7.3 Organisatiekosten

Onderdeel	Kosten per jaar
Administratie- en accountantskosten	€20.000,-
Inventaris	€2.500,-
Communicatiemiddelen	€2.500,-
Kantoorkosten	€5.000,-
Bankkosten en verzekeringen	€2.500,-
Maatschappelijke Business Case	€12.500,-
Totaal	€45.000,-

Toelichting:

- Voor grotere subsidies is een accountantscontrole vaak verplicht. Dit kost richting de €10.000,-.
- MBC als alternatief voor vastleggen persoonsgegevens. Na verloop van tijd kunnen deze kosten afnemen.

7.4 Huisvestingskosten

Onderdeel	Kosten per jaar
Huur (gemeentelijk vastgoed)	€32.500,-
Energiekosten	€25.000,-
Onderhoud	€2.500,-
Schoonmaak	€7.500,-
Overige kosten	€2.500,-
Totaal	€70.000,-

Toelichting:

- Dit is op basis van gemeentelijk vastgoed. Commercieel vastgoed is waarschijnlijk duurder.
- Veel hangt af van de grootte van het gebouw en het energielabel. Daarom zijn energiekosten lastig in te schatten.
- Op huur en energiekosten kunnen dus forse financiële afwijkingen ontstaan.
- Een andere mogelijkheid is dat een lokale gemeente de kosten zelf draagt. Dan kunnen ze af van de begroting.

7.5 Activiteitenkosten

Onderdeel	Kosten per jaar
Koffie, thee, voedingsmiddelen	€10.000,-
Kosten voor activiteiten	€5.000,-
Totaal	€15.000,-